

AKADÉMIA OZBROJENÝCH SÍL GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA

Akademik

SPRAVODAJKA

Apríl 2007

Alexander Dubček

- štátnik, demokrat, Európan

Pri výročí nedožitých 80-tych narodenín Alexandra Dubčeka zorganizovala v roku 2001 Spoločnosť Alexandra Dubčeka v Bruseli výstavu „Alexander Dubček – štátnik, demokrat, Európan“. Odvtedy výstava precestovala Francúzsko, Írsko, Rakúsko i Nemecko. Na Slovensku sa predstavila na Bratislavskom hrade, v Prešove, Nitre a v Dubčekovom rodnom Uhrovci. 3. apríla 2007 zavítala do Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši.

Libreto, obsah výstavy predstavil pri slávnostnom otvorení jej kurátor prof. Ivan Lалуha a osobnosť Alexandra Dubčeka priblížili viceprezident Spoločnosti Alexandra Dubčeka Róbert Harenčár a rektor AOS prof. Ján Kurty: „Nie všetci politici boli a sú takí, ako ich popísal renesančný mysliteľ Nicolo Machiavelli v knihe Vladár. V dejinách možno nájsť aj niekoľko takých, čo do politiky nevstúpili preto, aby presadzovali vlastné záujmy, ale veľké ideály. Úsilie dať politike ľudskú tvár, však pre nich často znamenalo tragédiu. Lenže, ak by takéto historické osobnosti neexistovali, dejiny by boli iba súpisom triumfov mocných nad slabými a prospechárov nad nezištnými. Dubček sa stal symbolom pražskej jari. Ak sa hovorilo v tej dobe o "socializme s ľudskou tvárou", ľudia si pod tým heslom predstavovali jeho tvár. Po dvoch desaťročiach pred nimi stál politik, ktorý vypadal ako slušný, normálny človek, vzbudzoval sympatiu a lásku. Heslo „Socializmus s ľudskou tvárou“ získalo "dubčekovcom" na jar a v lete

1968 takú dôveru občanov, akú nemala nikde v žiadnej krajine, žiadna strana v dejinách svetového komunizmu. Reformný pokus v Československu sa preto stretol s veľkými sympatiami aj v západnej Európe a vnímal sa aj ako

nádej pre riešenie niektorých tamojších problémov. Alexander Dubček sa môže zdať na jednej strane takmer bezmocný a nevedomý, no riadil sa princípmi etiky. Aj keď to znamenalo koniec jeho kariéry, nepodľahol snahe dôjsť k cieľu za každú cenu.“

Po 21. auguste 1968 nastala pre celú republiku doba temna, Dubček postupne opúšťal politickú scénu a do politiky sa vrátil až po roku 1989. Jeho sen, že rok 1989 môže byť pokračovaním roku 1968 nevyšiel. Napriek všetkému s niekdajšou silou bojoval proti silnejúcim snahám o rozdelenie republiky. Jeho boj prekazila vážna autonehoda 1. 9. 1992, na následky ktorej 7. 11. 1992 umiera. Odišiel veľký človek, veľký Európan - Alexander Dubček. Práve jeho najcharakteristickejšia vlastnosť, ľudskosť, ho dovedla k pádu. Možno bol až príliš dobrý, možno až príliš veril v ľudskú dobrotu, ale práve vďaka týmto vlastnostiam stále žije ako symbol ľudskosti nielen na Slovensku, ale v celom svete.

Josef Škultéty, viceprezident Spoločnosti Alexandra Dubčeka, odovzdal „Medailu Alexandra Dubčeka“ za pomoc pri šírení jeho ľudských ideí Mikulášanom, členom krajskej pobočky „Spoločnosti“, Ľubošovi Rackovi a Norbertovi Havalcovi, ako aj rektorovi AOS za jeho pomoc pri organizácii výstavy. Výstavu si budú mať možnosť záujemcovia pozrieť v priestoroch Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika do 10. mája. 2007.

Text, foto: Soňa JAROŠOVÁ

Prof. Luluha a prof. Kurty otvárajú výstavu

Jozef Škultéty odovzdáva medailu A. Dubčeka rektorovi AOS prof. Kurtymu

Slovenská rektorská konferencia k pripravovanej novele vysokoškolského zákona

Stav v legislatívnom pokračovaní novely zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách bol hlavnou témou 39. riadneho zasadnutie pléna Slovenskej rektorskej konferencie (SRK), ktoré sa zišlo 10. - 11. apríla 2007. Tentoraz bola hosťiteľom Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši.

Okrem pravidelného programu členovia pléna prerokovali a schválili stanovky SRK, vypočuli si informáciu o Site visit EUA (máj 2007) a posúdili návrh na zriadenie Slovak Gold Certificate Honoris Causa. K hlavnému bodu programu - Stav v legislatívnom pokračovaní novely zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách vystúpil vedúci služobného úradu Ministerstva školstva SR František Schlosser a rozprúdila sa živá diskusia.

Rektori neprijali stanovisko k pripravovanej novele vysokoškolského zákona. Na svojom zasadnutí ju vzali len na vedomie.

Prioritou novely je zvýšenie kvality vzdelávania na vysokých školách. Novela má zabezpečiť prepojenie vysokoškolského vzdelávania so spoločenskou praxou.

Podľa vyjadrenia prezidenta SRK Vladimíra Báleša: „*Rektori poukázali na nutnosť doriešiť v novele zákona finančnú podporu doktorandského štúdia. U doktorandov by sa malo vyriešiť ich sociálne zabezpečenie a štipendiá. To je jediný problém, na ktorý upozorňujeme aj ministerstvo školstva. Predpokladáme, že nájdeme spôsob, ako ho vyriešime*“. V podstate ide o to, že ak doktorandi nebudú zamestnancami vysokej školy (čo je v novele navrhované), ako študenti vysokej školy si budú musieť platiť všetky odvody vyplývajúce zo zákona. V pôvodnom návrhu totiž mali byť zamestnancami školy. Rektor Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika Ján Kurty vyhlásil, že rektori nedostali od ministerstva odpoveď, prečo pôvodná formulácia z návrhu zmizla.

Ďalej SRK zastáva názor, aby sa spoplatnili všetky druhy externého vysokoškolského štúdia, a aby sa znížili počty externých študentov na VŠ. Podľa ministra školstva Jána Micolaja by mali byť tri typy škôl. Kým odborné vysoké školy by mohli prijať neobmedzený počet externých študentov, ostatné by museli dodržať polovičnú kvótu v porovnaní s počtom denných študentov. Odborné vysoké školy by mali poskytovať len prvý stupeň vzdelávania a udeľovať bakalársky titul. Z vysokých škôl by vychádzali magistri. Najvyššie postavenými by boli univerzity, ktoré by poskytovali aj doktorandské štúdium. Univerzitná vysoká škola sa bude musieť okrem pedagogickej činnosti zameriavať prednostne aj na výskum. Na novelizáciu zákona by mala nadväzovať vyhláška, ktorá by stanovila presné kritériá, ktoré bude musieť vysoká škola splniť, aby sa mohla nazývať univerzitou.

Zdroj: denník SME, Nový čas, MŠ SR

Text:
Jana VITOVSKÁ, Soňa JAROŠOVÁ

Výročné zasadnutie Akademického senátu AOS

Akademický senát AOS (AS) sa za prítomnosti širokej akademickej obce zišiel 3. apríla 2007 na svojom riadnom zasadnutí, na ktorom prerokoval a schválil dôležité dokumenty, vyplývajúce zo zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách. Predseda AS doc. Ing. Ján Ochodnický, PhD. predniesol správu o činnosti za obdobie od 28. 2. 2006 do 3. 4. 2007. V správe sa okrem iného konštatuje, že súčasná situácia v AOS je značne poznamenaná organizačnými a štrukturálnymi zmenami v oblasti vojenského vzdelávania a uvedená situácia sa prejavila aj na zmenách v zložení AS. V tejto súvislosti poďakoval všetkým bývalým členom za prácu v prospech akadémie.

Výročnú správu o činnosti AOS za rok 2006 predniesol rektor prof. Ing. Ján Kurty, PhD. V správe sa hodnotí činnosť AOS po jednotlivých oblastiach a zložkách. Vo svojom vystúpení zdôraznil niektoré hlavné problémy v oblasti vedeckej a pedagogickej činnosti v súvislosti s postavením školy v európskom vzdelávacom priestore. V rozprave k prednesenej správe reagoval rektor na kritiku v súvislosti s platnosťou akreditácie študijných programov. Úvodné slovo k Výročnej správe o hospodárení AOS za rok 2006 predniesla Ing. Elena Schusterová. Správa obsahuje nielen základné informácie o správe majetku, ale aj o podnikateľskej činnosti AOS. V ďalšej časti predsedsa všetkých oboznámil so štrukturálnymi a personálnymi zmenami v AS, ku ktorým došlo v dôsledku organizačných zmien v AOS a na základe rozhodnutia predsedníctva odovzdal všetkým členom osvedčenia o zvolení za člena. V rámci diskusie oboznámil predsedsa AS s aktuálnym stavom v Rade vysokých škôl SR a jej poslednými aktivitami v procese pripravovanej novely VŠ zákona. V prijatom uznesení AS schválil Výročnú správu o svojej činnosti za predchádzajúce obdobie, Výročnú správu o činnosti AOS a Výročnú správu o hospodárení AOS. V závere rokovania poďakoval predsedsa všetkým členom AS a celej akademickej obci za spoluprácu v uplynulom období a zaželel veľa úspechov do nastávajúceho obdobia.

doc. Ing. Ján OCHODNICKÝ, PhD.
predseda AS AOS

Posledný marcový týždeň bola na pracovnej návšteve Slovenska delegácia Ministerstva obrany Kazachstanu vedená námestníkom ministra obrany generálporučikom Nikolajevičom Pospelovom.

Jedným z bodov ich bohatého programu bola aj návšteva AOS a NAO s cieľom zoznámiť sa s úlohami a poslaním oboch akadémii. Návšteva sa uskutočnila 29. marca. Delegáciu sprevádzali mimořiadny a splnomocnený veľvyslanec Slovenskej republiky v Kazachstane a Kirgistane Dušan Podhorský, na ktorého podnet sa návšteva Slovenska uskutočnila a doc. Ing. Stanislav Szabo, PhD., národný riaditeľ pre vyzbrojovanie MO SR.

Po privítaní prorektorom pre vojenské veci AOS plk. Ing. Petrom Fiantom a zástupcom veliteľa NAO plk. gšt. Ing. Jánom Pšídrom prebehla prezentácia oboch akadémii. Za AOS vykonal prezentáciu v ruskom jazyku prorektor pre vzdelávanie AOS prof. Ing. Vojtech Jurčák, CSc.

Z vystúpenia prorektora pre vzdelávanie kazašskú stranu zaujal pojem „rozvoj líderstva, kreativity

a kritického myslenia“. Po vysvetlení prejavili záujem o zaslanie podrobnejších materiálov, pretože tento smer považujú za veľmi zaujímavý a podnetný, ktorý má budúcnosť. Keď veľvyslanec Podhorský spomenul, že v prvej polovici júna je plánovaná návšteva ministra obrany SR v Kazachstane, požiadal prorektor pre vojenské veci o možnosť začleniť do delegácie aj zástupcu AOS.

I keď z dôvodu nabitého programu bol pobyt kazašskej delegácie na Liptove veľmi krátky, odchádzala spokojná. Veľvyslanec Podhorský poďakoval za podrobné materiály o AOS s tým, že ich počas svojej misie v Kazachstane určite využije.

Text: Jana VITOVSKÁ
Foto:
Soňa JAROŠOVÁ

prof. Kompiš

doc. Špirko

doc. Dederera

Aké je dnes postavenie učiteľa ?

Za významný prínos v oblasti vzdelávania, vedy a techniky v roku 2006 udelilo vedenie školy cenu rektora – „Veľkú pamätnú plaketu Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika“ ku Dňu učiteľov trom pedagógom. **Prof. Dr. Ing. Vladimírovi Kompišovi, CSc.** (zástupca vedúceho katedry strojárstva), **doc. RNDr. Ľubomírovi Dederovi, PhD.** (docent katedry informatiky) a **doc. Ing. Štefanovi Špirkovi, CSc.** (docent katedry elektroniky), ako symbolické a morálne ocenenie ich úspechov v náročnej pedagogickej, či vedeckej práci.

Odnepamäti požívali učitelia v spoločnosti úctu a ich práca mala vysoký kredit, povolanie učiteľ bolo prestížne. Na dedinách boli miestnymi autoritami a popri vzdelávaní a výchove, na ich pleciach spočívala aj ošvetová, či národnobuditeľská činnosť. Dnes je situácia iná. Pedagógovia majú čo robiť, aby v dnešnej rýchlej informačnej dobe stihli absorbovať najnovšie vedomosti, ktoré majú odovzdávať svojim zverencom. Robia to, aj napriek tomu, že dnešná doba školstvu príliš nepraje. Ocenenie si zaslúžia mnohí, ktorí svoje poslanie zvládajú a ešte popri tom dokážu posúvať vpred hranice ľudského poznania.

„Učiteľské povolanie sa mení“, hodnotí situáciu najskúsenejší s plaketou ocenených pedagógov AOS prof. Kompiš. „Rastie počet informácií, ale je aj lepší prístup k nim. Teda podmienky sa stále menia. Sťažené podmienky pedagógov sú spôsobené aj zhoršeným správaním sa žiakov a študentov. Pedagóg na vysokej škole má však to šťastie, že môže viac ovplyvňovať náplň svojich predmetov. Je veľkou chybou, keď „učí o predmete“ a neučí skutočné základy predmetu. To je častý jav na našich slovenských vysokých školách, čo však odhalia aj sami študenti. A prestíž vysokoškolských pedagógov sa zakladá aj na výsledkoch ich vedeckého výskumu. Samozrejme podmienky u nás a v USA, alebo iných krajinách sú dosť rozdielne. Ale dúfam, že tým, že sme sa otvorili svetu a svet sa otvoril nám sa situácia bude zlepšovať.“

„Pozícia a prestíž učiteľa v spoločnosti v súčasnosti nie sú - ako je všeobecne známe, ale mne z neznámych a nepochopiteľných príčin, veľmi lichotivé. Ale rozhodujúce je podľa mňa hodnotenie študentov, a za to si „môže“ každý učiteľ sám,“ vyjadruje sa k získaniu ceny pre zmenu ten „najmladší“ držiteľ – Ľubomír Dederera. „Prvým pocitom bolo veľké prekvapenie, najmä

pri porovnaní s výsledkami celoživotnej práce ostatných dvoch ocenených, podstatne skúsenejších kolegov. V každom prípade to však považujem predovšetkým za ocenenie mnohoročnej a častokrát pionierskej práce skupiny ľudí na katedre informatiky pri zavádzaní moderných informačných technológií do života školy. Internetom a sieťami pred takmer pätnástimi rokmi počnúc a projektom NetAcad a elektronickým vzdelávaním v súčasnej dobe končiac.“ A pokračuje o svojich najbližších plánoch a úlohách, ktoré pred ním stoja: „Vyučujem predmety, ktoré patria do oblasti informačných technológií. Tieto v súčasnosti tvoria základ fungovania systémov, teda aj systému ozbrojených síl. Preto za svoju najdôležitejšiu úlohu v súčasnej dobe považujem byť v maximálnej miere nápomocným pri tvorbe, procese akreditácie a zavádzaní študijného programu tohto zamerania na našej škole.“

Podobné plány má aj prof. Kompiš, ktorý sa matematike a výpočtovým metódam venuje od vysokoškolských štúdií. „Výpočtové simulácie výdatne pomáhajú a budú pomáhať pri štúdiu zložitých problémov. Teší ma, že je to oblasť, ktorá má stále budúcnosť a že výskum, ktorý robím má priority v eu-

rópskych projektoch aj vo výskume NATO. Ohodnotenie si cením a teší ma, ale aj zaväzuje. Nezávisle od toho, chcem pomôcť AOS pri získavaní pozície v oblastiach dôležitých pre akreditáciu, napríklad v tomto roku by mala byť karentovaným Springerom vydaná kvalitná monografia z vybraných príspevkov našej konferencie o kompozitných materiáloch s mikro- a nano-štruktúrou. A samozrejme, budem sa snažiť pomôcť pri rozbiehaní nových študijných programov.”

Pamätám si oslavy Dňa učiteľov zo svojej minulosti. Zvykli sme nosiť učiteľom kvety. Na základke každý za seba, lebo sa to patrilo. Na strednej sme sa zmožli vyzbierať aspoň na jednu kyticu obľúbenejším učiteľom za triedu a samozrejme, už sme vypočítavo žiadali aby nás neskúšali. Na vysokej škole... Nepamätám, že by sme ich drinu zvlášť oceňovali! Ktovie prečo sa s vekom stráca úcta k učiteľovi? A ako to cítia naši dnešní študenti? Opýtala som sa ich: Každú chvíľu je nejaký pamätný deň – Valentín, Deň hasičov alebo podobne, tak prečo by nemohli oslavovať aj učiteľia?

- Väčšinou bolo skrátené vyučovanie, alebo športový deň. To poteší, nie?

- Nevie, či je to v každej vysokej škole, ale páči sa mi, že v AOS nás učiteľia berú ako rovnocenných partnerov. Predtým sa vždy v škole očakávalo, že za každým problémom som ja. Raz ma riaditeľka vyfackala, ani doteraz neviem začo.

- Najradšej mám samozrejme telocvikárov, ale páči sa mi vyučovanie pána Marka z katedry strojárstva, ktorý vie aj nezázrivnú látku podať vtípne, zaujať a vysvetliť ju tak, že pochopí každý.

- Nezabudnem, ako mi v I. ročníku s matematikou pomohol pán docent Chovanec.

- Celkom nechápem, prečo mám na začiatku hodiny veliť pri vstupe učiteľa – civila. Asi len preto, že sme na vojenskej škole, ale oceňujem prístup našich učiteľov a ako sa nám snažia pomáhať pochopiť a nedržia si od nás odstup.

Hm, kvety to nie sú, ale tuším si tých našich učiteľov celkom vážia. Takže stráca sa vekom úcta k učiteľovi? Možno sú dospeljší žiaci a študenti jednoducho kritickejší, možno vďačnosť nevedia prejaviť už tak bezprostredne, ale určite si spomenú na mnohých neskôr.

Text, foto: Soňa JAROŠOVÁ

„Snažil som sa príliš ich nenudiť, nepoužívať našu zabehnutú vojenskú a leteckú odbornú „hantírku“ a mal som dojem, že ich to zaujalo,“ celkom spokojne zhodnotil svoje vystúpenie pre druhákov a tretiakov Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika zástupca veliteľa Vzdušných síl OS SR **brig. gen. Peter Vojtek** (na obr.). V rámci nového predmetu „Ozbrojené sily Slovenskej republiky“ 27. marca oboznámil študentov s organizačnou štruktúrou, úlohami jednotlivých leteckých základní a súčasne používanou bojovou technikou vzdušných síl.

„Táto prednáška ma mimoriadne zaujala, lebo patrí medzi tých, čo prejavili záujem a dostali sa do užšieho výberu o profesiu pilota po ukončení štúdia v AOS,“ oceňuje vystúpenie brigádneho generála jeden z tretiakov študijného programu elektronické systémy. Študentke dopravných strojov a zariadení sa

viac páčila tá predchádzajúca prezentácia pozemných síl: „Je to potrebné, takéto praktické informácie nám vo vševojskovej príprave vojenského programu chýbajú. Sme tu tretí rok, ale v praxi som tank, alebo bojové vozidlo nezažila. Zajazdia si na ňom deti v útvaroch počas MDD, alebo stredoškoláci pri regrutácii, ale my nie. Určite, učíme sa strojárinu a niečo viac o najmodernejšej zbraňovej technike v OS SR aj v iných armádach nám porozprával a ukázal doc. Všetechka z katedry manažmentu, ale myslím, že je to stále málo.“

Študenti by mali záujem nielen o prednášky a prezentácie. V predmete „Ozbrojené sily Slovenskej republiky“ by privítali akčnejšie a atraktívnejšie formy. „Zaujímali by nás špeciálne jednotky, ale celkovo, pomohli by aj exkurzie. Veď napríklad Mokrad' je len na skok.“ A možno im ich očakávanie tento novozavedený predmet akademického programu AOS, popri vysokokvalitnom vysokoškolskom štúdiu, predsa len splní.

Text, foto: Soňa JAROŠOVÁ

Predstavenie síl výcviku a podpory

Najväčší počet súčasných študentov Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika študuje v študijnom programe manažment, kde preberajú okrem samotnej teórie riadenia aj ekonomickú

ďalšieho rozvoja. „Naším poslaním je okrem výcviku aj všestranná podpora, logistická podpora ostatných zložiek ozbrojených síl, ako aj spojeneckých síl vo vojenských operáciách.“ Prezentácia bola podrobná a rozsiahla, a tak na niečo ani nezvýšil čas. Otázky v diskusii so študentmi smerovali k dislokácii útvarov, ale hlavne k téme, ktorá študentov zaujímala najviac – možnosť pokračovania v magisterskom a inžinierskom štúdiu v AOS a dôvody, ktoré vedú vedúcich predstaviteľov OS SR k potrebe dôstojníkov len s bakalárskym vzdelaním.

V závere brigádnym generálom Kocian študentom poprial: „...chuť do učenia, schopnosť maximálne čerpať zo skúseností a znalostí odborníkov, ktorých máte v škole k dispozícii a nebojte sa pýtať – učiteľov, veliteľov, nás. A vzhľadom na budúce nasadenie vo vojenských operáciách nezabúdajte na zodpovednú a pre Vaše použitie veľmi potrebnú kvalitnú jazykovú prípravu.“

V letnom semestri čakajú študentov v tomto predmete ešte ďalšie prednášky, cvičenia a semináre o vojenských operáciách, velení a riadení v mieri, bez-

Vynikajúce študijné výsledky – dobré finančné ohodnotenie = prospechové štipendium

Udeľovanie prospechového štipendia na Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika sa riadi Vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 453/2005 Z. z. o rozsahu a ďalších podrobnostiach, o priznávaní motivačného štipendia a Smernicou AOS o priznávaní motivačného štipendia (web.aoslm.sk/dokumenty/vnutorné predpisy), ktorú schválil Akademický senát AOS. Na AOS sa udeľuje prospechové štipendium podľa jednotlivých študijných programov.

Prospechové štipendium sa priznáva študentovi študijného programu v druhom alebo v ďalšom roku štúdia za vynikajúce plnenie študijných povinností v predchádzajúcom akademickom roku.

Študenti, blíži sa čas semestrálnych skúšok a ich výsledky Vás môžu zaradiť medzi tých šťastlivcov, ktorým v októbri 2007 pribudne na osobný účet nemalá finančná čiastka. Spomeňte si na čas, keď ste sa rozhodovali, na akú vysokú školu chcete ísť študovať. Sme jediná vysoká vojenská škola v Slovenskej republike a už len samotný priebeh prijímacieho konania je veľmi náročný. Nielen fyzicky, ale aj psychicky. Dokázali ste, že patríte k tým najlepším a dnes ste vysokoškolskými študentmi AOS. Vaše túžby a sny boli naplnené. Kráčajte ďalej za svojim snom, neuspokojujte sa s priemernými výsledkami, nepoľavujte v štúdiu, buďte na seba nároční! Zmobilizujte svoje sily a využite všetky možnosti k získaniu potrebných vedomostí a zručností a tým aj k dosiahnutiu najlepších výsledkov!

Prajeme Vám veľa vôle, trpezlivosti a chuti do štúdia.

Pavína ADAMÍKOVÁ
oddelenie vzdelávania

problematiku, informačné technológie, prácu s ľudskými zdrojmi, komunikáciu a ďalšie podobne zamerané predmety. Svoje uplatnenie v našich ozbrojených silách nájdú predovšetkým v pozemných silách a v útvaroch síl výcviku a podpory. Hlavne im bola teda 12. apríla určená tretia zo série prednášok nového predmetu „Ozbrojené sily SR“.

Pred druhákov a tertiakov sa tentoraz postavil zástupca veliteľa síl výcviku a podpory brigádnym generálom **Ing. Miroslav Kocian (na obr.)**. Podobne ako jeho protajšky z pozemných a vzdušných síl zoznámil študentov s poslaním, úlohami, štruktúrou a používanými technickými prostriedkami útvarov síl výcviku a podpory ako aj s víziou ich

pečnostnej a obrannej politiky SR, mieste našich ozbrojených síl v NATO, vojenskom výcviku a vzdelávaní, zabezpečované už pedagógmi školy. Dúfajme, že budú vypočuté študentské žiadosti o praktické ukážky a väčšiu názornosť vyučovania o ozbrojených silách, kam povedú ich kroky po absolvovaní akadémie.

Text, foto: **Soňa JAROŠOVÁ**

Krátkodobý kurz národnej a medzinárodnej bezpečnosti

Katedra humanitných a sociálnych vied pripravila pre pracovníkov rezortu ministerstva obrany v dňoch 2. – 3. apríla 2007 krátkodobý kurz národnej a medzinárodnej bezpečnosti. Jeho úlohou bolo zorientovať účastníkov v základných teoretických aspektoch bezpečnosti, ale aj v otázkach praktického a inštitucionálneho zaisťovania bezpečnosti na národnej i medzinárodnej úrovni. Obsah a aktuálnosť kurzu obohatila aj prednáška doc. Vasilija M. Zaplatinského (stážista AOS v rámci projektu mobility učiteľov SAIA) z Národnej leteckej univerzity v Kyjeve, ktorou prezentoval aktuálne otázky bezpečnosti z pohľadu Ukrajiny a Ukrajinca.

V záverečnej besede účastníci kurzu pozitívne hodnotili jeho obsah a odporúčali pokračovať v cykle podobných zamestnaní. To najbližšie - októbrové, by už malo byť orientované na aktuálnu problematiku medzinárodnej bezpečnosti a medzinárodných vzťahov.

Text: doc. Ing. Ladislav HOFREITER, CSc.

Foto: Zdenko ZATKO

To sa nám zíde

Najmä pre stredný manažment vo funkciách náborových pracovníkov regrutačných stredísk, personalistov, či hovorcov zo silových rezortov bol určený „Kurz personálneho manažmentu a marketingu“ Katedry humanitných a sociálnych vied Akadémie ozbrojených síl. Počas sústredenia 2. – 4. apríla sa účastníci zoznámili so základmi sociálnej politiky ako motivačného činiteľa pri regrutácii. Učili sa ich využiť pri náboroch s dôrazom na prezentačné schopnosti práce s klientom – potenciálnym uchádzačom o vojenskú profesionálnu službu. Trojdňový kurz ukončili záverečným praktickým zamestnaním, na základe ktorého získali osvedčenie o absolvovaní.

„Toto sa mi bude v práci hodiť,“ komentovali frekventanti obsah kurzu pri neformálnej diskusii: „...veľa vecí robí človek intuitívne a niekedy to robí dobre, niekedy nie. Je dobré mať pre prax aj podporu teoretických poznatkov.“ Celkovo boli všetci milo prekvapení, vraj: „Pred Veľkou nocou sa mi moc nechcelo cestovať,“ priznáva Miroslav Ondejka z bratislavského regrutačného strediska. O to menej asi jeho kolegyniam z iných kútov Slovenska, veď ženy vtedy majú doma plno inej práce. „Ale bol to dobre využitý čas, videli sme svoju prácu aj z iného uhla pohľadu a mali sme možnosť vymeniť si skúsenosti, či poradiť sa. Škoda, že sme nevedeli o tých záverečných prezentáciách, boli by sme si priniesli tie hotové zo stredísk a „okukali“ kto má čo lepšie a čo sa dá prevziať.“

A to už bol podnet pre vedúceho katedry Jozefa Matisa, aby sa zlepšila komunikácia s účastníkmi kurzov ešte pred ich začatím. V každom prípade sa potvrdila potreba celoživotného vzdelávania a aj miesto AOS v rámci rezortu obrany v ňom.

Vedúci katedry doc. Matis odovzdáva osvedčenie

Text: Soňa JAROŠOVÁ
Foto: Zdenko ZATKO

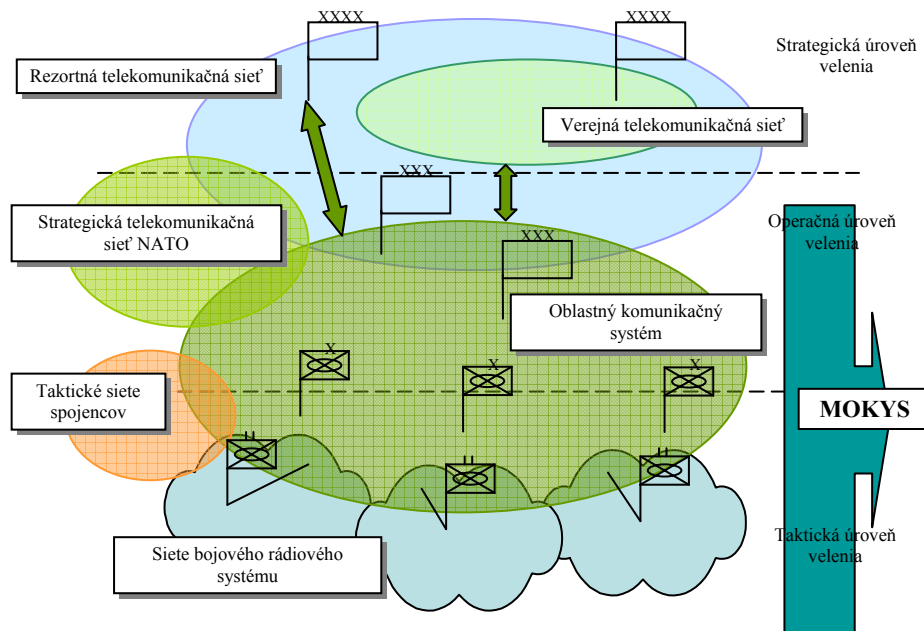
Spolupráca AOS na riešení projektu „Mobilný komunikačný systém OS SR (MOKYS)“

V rámci dlhodobej účasti pracovníkov Katedry elektroniky a Katedry informatiky AOS na riešení koncepcie komunikačných a informačných systémov Ozbrojených síl Slovenskej republiky bol katedre elektroniky schválený grantový projekt AGA-4-2007 „Príprava ľudských zdrojov pre mobilný komunikačný systém (MOKYS)“.

Na otázku, čo skrýva v sebe táto skratka, je možné odpovedať, že cieľom projektu MOKYS bolo a je, aby všetky jednotky OS SR boli schopné komunikovať na operačno-taktickej úrovni pri zabezpečení rýchlej, bezpečnej, spoľahlivej a odolnej výmeny informácií s využitím komunikačných systémov v národných aj v medzinárodných štruktúrach. Jeho úlohou je poskytovať jednotné komunikačné prostredie na prenos informácií vo forme hlasu, textu, dát a obrazu, na operačnej a taktickej úrovni velenia, za účelom zabezpečenia nepretržitého velenia a riadenia vo všetkých funkčných oblastiach boja, v priestore operácie, na mieste a za pohybu. Jeho hrubá štruktúra je na obr. 1.

Pretože neoddeliteľnou súčasťou uvedeného systému je okrem technologických systémov komunikácií s implementáciou informačných systémov aj človek obsluhujúci systém, úlohou Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika je pripraviť novú generáciu odborníkov na jeho exploataciu na všetkých úrovniach velenia a riadenia.

V súčinnosti s hlavným integrátorom a dodávateľom projektu firmou BAE Systems, sa zodpovedný riešiteľ grantového projektu AGA-4-2007 **doc. Ing. Martin MARKO, CSc.** zúčastnil ako člen delegácie MO SR, pracovných rokovaní u subdodávateľa rádiovkej technológie

Obr. 1 Miesto MOKYS-u v komunikačnom systéme MO SR

Rohde & Schwarz GmbH & Co. KG v Mníchove a Memmingene v dňoch 13. až 15. marca 2007.

Prvý deň rokovaní bol venovaný zoznámeniu sa s organizáciou firmy s dôrazom, na rádiokomunikačnú divíziu a prezentáciu technických a prevádzkových parametrov rádio-

vých prostriedkov radu M3TR, ktoré už boli v prenosnej verzii dodané do Ozbrojených síl SR. Pracovné rokovania riešili otázky zástavby do vozidiel a kompatibilitu s ručnými stanicami na úrovni COMSEC. Rokovania boli orientované na otázky obnovy softvéru s vyššími funkcio-

nalitami a implementáciou protokolu IP.

Nasledujúci deň sa uskutočnila exkurzia vo výrobnom závode Memmingen, s dôrazom na prezentáciu kontroly kvality výroby rádiových staníc. Okrem kontroly elektrických parametrov, výrobca prezentoval aj testy na odolnosť v ťažkých klimatických podmienkach nasadenia rádiových staníc (na obr. vpravo).

V priebehu posledného dňa zahraničnej cesty prebehli praktické ukážky prevádzkových možností rádiových staníc radu M3TR. Zároveň boli diskutované otázky konfigurácie rádii pre mobilnú zástavbu a návrh anténových systémov. Ďalej boli prezentované programové prostriedky, napr. systém riadenia rádiových sietí, distribúcie kľúčov, elektromagnetickej kompatibility so závermi na implementáciu do OS SR.

Jedným z dôležitých záverov rokovania bola otázka podielu AOS, NAO a ďalších zložiek základného a odborného výcviku profesionálov OS SR na príprave odborníkov na jednotlivé komunikačné podsystémy. Konkrétnou dohodou bola príprava manuálov na obsluhu pracovníkmi katedry elektroniky na pripravované školenie v Nitre, rozdiskutovanie profesiogramov na obsluhu rádiových prostriedkov a otázky úrovne školenia.

Test odolnosti voči ponoreniu do vody (doľava vpravo doc. Marko)

Záverom by sme mohli skonštatovať, že účasťou na rokovaní sme získali najnovšie informácie o rádiokomunikačných technológiách firmy Rohde & Schwarz i požiadavkách na vzdelanie budúcich používateľov. Návšteva okrem oficiálnych dohôd vytvorila podmienky na rozvoj spolupráce medzi AOS a firmami BAE, Rohde & Schwarz, Delta- B, Corinex, atď. v oblasti prípravy odborných a výcvikových manuálov na podporu implementácie, príprave programov na odbornú a vysokoškolskú prípravu špecialistov, účasť na kontrolných a vojenských skúškach.

Rádiová stanica R3MT v chladiacom boxe pri teplote -43°C

Text:
doc. Ing. Martin MARKO, CSc.
PhDr. Jana VITOVSKÁ
Foto: **doc. Ing. Martin MARKO, CSc.**

Prenosná rádiová stanica M3TR 3000U

Katedra informatiky Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši 21. marca 2007 pripravila v spolupráci s firmou Microsoft už po štvrtýkrát odborné stretnutie k najnovším informačným technológiám s názvom Microsoft Academic Roadshow.

Priestory modernizovanej učebne 4109 AOS zaplnilo 96 študentov a príslušníkov vedeckopedagogického zboru z troch univerzít v regióne Liptova. Na akademickú pôdu AOS okrem našich študentov zavítali študenti z Detašovaného pracoviska Žilinskej univerzity, ale aj študenti z KU v Ružomberku. Prednášky skúsených lektorov z Microsoftu Mariána Skalického, Zuzany Zorničkovej, Dalibora Krála a Dalibora Kačmára boli zamerané na najnovšie informačné technológie: Social Engineering, operačný systém Windows Vista, prostredie Microsoft Office 2007, ale aj na budúcnosť grafického rozhrania vo webových aplikáciách – WPF/eVisual Studio.

Po skončení Academic Roadshow sa uskutočnilo krátke pracovné stretnutie pracovníkov firmy Microsoft s vedením katedry informatiky, na ktorom rezonovala významná otázka - možnosť vytvorenia centra excelentnosti (CoE) na univerzitnej pôde Akadémie ozbrojených síl v oblasti vysokovýkonných výpočtových systémov. Tvrdá a svedomitá práca, všetky aktivity v minulých rokoch, ale aj budovaná infraštruktúra na katedre informatiky vytvárajú predpoklady na to, aby želanie oboch strán - vytvorenie centra CoE sa mohlo už v roku 2008 stať skutočnosťou.

Text a foto:

doc. Ing. Marcel HARAKAL, PhD.
vedúci katedry informatiky

Informácia o činnosti skupín NATO pre vyzbrojovanie (NAAG)

Jednoznačná zodpovednosť a kompetencie zložiek rezortu obrany v oblastiach spolupráce s výbormi a pracovnými skupinami NATO a plnohodnotná činnosť nominovaných predstaviteľov rezortu obrany pre spoluprácu s týmito orgánmi, predovšetkým s odbornými orgánmi štandardizácie NATO (*Tasking Authorities*) je základom spolupráce s Alianciou, plnenia prijatých záväzkov voči NATO a zdokonalenia obranných schopností.

Najvyšším orgánom NATO v oblasti vyzbrojovania je Konferencia národných riaditeľov pre vyzbrojovanie (*Conference of National Armaments Directors - CNAD*), ktorej poslaním je podporovať aliančné vojenské a politické ciele a schopnosti zvýšením úrovne cenovo efektívnej akvizície a spolupráce vo vývoji a výrobe v oblasti vyzbrojovania, zlepšením interoperability a činnosťami v technologickej a priemyselnej spolupráci medzi spojencami. CNAD je hlavným odborným orgánom štandardizácie vo výbrojotechnickej oblasti.

Štruktúra CNAD pozostáva zo skupín, ktoré majú svoju vlastnú hierarchickú štruktúru – riadiacu úroveň. Hlavná skupina NATO pre vyzbrojovanie pozemných síl - AC/225 NAAG (1. riadiaca úroveň) sa člení na skupiny pre spôsobilosti pozemných síl v jednotlivých oblastiach – *Land Capability Groups* (LCGs) a tematické skupiny – *Topical Groups* (TGs), ktoré tvoria 2. riadiacu úroveň. Jednotlivé LCGs a TGs vytvárajú expertné pracovné skupiny pre potreby riešenia špecifických odborných otázok (3. riadiaca úroveň).

Činnosť a stabilná účasť nominovaných predstaviteľov (delegátov) na rokovaní pracovných skupín CNAD má zásadný význam predovšetkým z hľadiska transferu informácií z týchto skupín do procesov a činností vykoná-

vaných v rámci systému vyzbrojovania, rozvoja obranných schopností a procesov v oblasti pristupovania k štandardom NATO vo výzbrojotechnickej oblasti štandardizácie a ich implementácie. Delegát svojou účasťou v skupinách a programoch CNAD zastupuje výhradne záujmy Slovenskej republiky ako členskej krajiny NATO.

Koncom februára sa v sídle veliteľstva NATO v Bruseli (BEL) konalo ďalšie pravidelné rokovanie LCG6 on Battlefield Surveillance, Target Acquisition, Night Observation, Countersurveillance and Electronic Warfare (STANOC-EW) expert group on Camouflage, Concealment and Deception (CCD), v ktorej je delegátom za Slovenskú republiku RNDr. Alojz Bajčí, PhD. Počas tohto pracovného meetingu bola odborná diskusia zameraná predovšetkým na problematiku noriem (SRANAG), týkajúcich sa odstrániteľných maskovacích farieb a testovania toxicity maskovacích dymov. Boli prijaté rozhodnutia o revízii niektorých noriem z oblasti maskovania a skrývania objektov a schválený program ďalšej práce skupiny.

RNDr. Alojz BAJČI, PhD.
katedra strojárstva

Prečo a ako publikovať v karentovaných časopisoch

Publikačná aktivita vysokej školy je jedným zo základných ukazovateľov nielen kvality pedagógov a výskumných pracovníkov, ale i jedným z kritérií komplexnej akreditácie vysokej školy.

Kvalita vysokoškolského štúdia je jedným z osobitných problémov, ktoré sa snaží riešiť Európska únia (EÚ) v posledných rokoch. A treba povedať, že má na to pádny dôvod. Výsledky niektorých prieskumov vyznievajú pre EÚ nelichotivo. Tak napríklad 70 % všetkých vedeckých citácií vo svete pochádza z USA a na zvyšok sveta vrátane EÚ zostáva 30 %. Ak hovoríme o využívaní patentov a vynálezov a pre EÚ stanovíme index ich využitia rovný jednej, potom index pre USA by bol rovný 3,5. Tieto a ďalšie skutočnosti sú samozrejme odrazom nielen pub-

likačnej aktivity, ale samozrejme i celkového stavu spoločnosti, jej ekonomiky a politiky v oblasti vzdelávania. Nie je preto náhodou, že už v roku 1958 začal Institute for Scientific Information (ISI) v USA so službou Current Contents.

Vedecké časopisy spracovávané v Current Contents treba v danom odbore aj teraz považovať za najvýznamnejšie. Pred zaregistrovaním v Current Contents prechádzajú nekompromisným výberom odborníkov ISI a musia spĺňať prísne stanovené kritériá. Tieto periodiká, pretože slúžia ako sofistikované medzinárodné fórum na výmenu poznatkov, temer všetky vychádzajú v anglickom jazyku.

Významným kritériom kvality časopisu i v ňom publikovaných príspevkov sa stal impactfactor (faktor vplyvu, IF) - ukazovateľ „priemernej“ citovanosti časopisu. Ukazuje citovanosť prác uverejnených v danom periodiku v prácach autorov publikovaných v iných karentovaných periodikách. Najprestížnejšie svetové časopisy, dosahujú IF na úrovni 20.

Pomerne rýchly obraz o aktuálnych trendoch v konkrétnej vednej oblasti poskytne aj štúdium abstraktov a zadováženie si separátov článkov za posledné roky. Možno na to využiť databázy vedeckých časopisov, napríklad CAB Abstracts alebo Web of Science. Web of Science je bibliografická citačná báza dát prístupná on-line v prostredí World Wide Web. Umožňuje vyhľadávať informácie o jednotlivých prácach vrátane citácií, v retrospektíve od roku 1985, z približne 8 500 najprestížnejších vedeckých časopisov sveta.

Publikovanie v karentovanom časopise je vo väčšine prípadov „beh na dlhé trate“. Nie je zriedkavosťou, že doba od odovzdania článku príslušnej redakcii do jeho vydania je pol roka a viac. Napríklad publikovanie článku v niektorom z karentovaných titulov IEEE pozostáva zo siedmich krokov. Samo-

zrejmosťou je formálna úprava článku podľa príslušných pokynov vydavateľa. Formálna úprava článku si vo väčšine prípadov vyžaduje vysokú dávku trpezlivosti a pozornosti zo strany autora. V našich podmienkach je okrem toho potrebné venovať pozornosť jazykovej úprave. Jazyková bariéra býva často prekážkou ku karentovanej publikácii nielen u nás, ale i v iných anglicky nehovoriacich krajinách. Preto množstvo redakcií poskytuje platené služby, zamerané na pomoc pri jazykovej úprave článku.

Jednou z podmienok pre vydanie článku v karentovanom časopise býva spravidla uhradenie nemalej finančnej čiastky za každú jednu tlačenú stranu. Autor preto musí počítať s tým, že vydanie článku si bude vyžadovať finančné náklady, ktoré môžu dosiahnuť niekoľko stoviek amerických dolárov. Preto je dobré, ak aj rozpočty riešených grantových úloh s takýmito položkami počítajú.

Záverom tohto krátkeho zamyslenia treba zdôrazniť, že jedným z vážnych hodnotiacich kritérií, pri zaradovaní vysokej školy do kategórie univerzít, je publikačná činnosť členov jej akademickej obce, publikovanie vo vedeckých a najmä karentovaných časopisoch. Je dobré, že aj na našej akadémii manažment pristúpil k adresnej finančnej podpore autorov karentovaných publikácií. Je na každom potenciálnom autorovi a autorskom kolektíve, ako sa s touto výzvou vyrovná a ako bude napredovať vo vede a kvalitných publikáciách, čím prispeje nielen k svojmu osobnému rastu, ale aj k akreditácii našej akadémie.

Ďalšie informácie je možné získať napríklad na adresách:

<http://www.isinet.com>
<http://scientific.thomson.com/free/essays/selectionofmaterial/journalselection/>
<http://scientific.thomson.com/products/world/>

doc. Ing. Ján Ochodnický, PhD.
predseda AS AOS

Akcie na MÁJ

- ✚ 10. 5. zasadanie predsedníctva AS AOS, 08,00 h, kancelária predsedu AS na KtE,
- ✚ 14. – 18. 5. odborný kurz „Cisco sieťová akadémia“, 2. semester, organizuje KtI,
- ✚ 14. - 25. 5. odborný kurz „Výbušniny a munícia“, organizuje KtS,
- ✚ 14. – 25. 5. základný kurz pre „Výzbroj BVP-2“, organizuje KtS,
- ✚ 14. 5. – 1. 6. odborný kurz „Odborná spôsobilosť inštruktorov optoelektroniky“, organizuje KtS,
- ✚ 15. 5. kolégium rektora,
- ✚ 15. – 17. 5. odborný kurz „Formovanie zručnosti v elektronickom vedení účtovníctva II. modul – Vedenie jednoduchého účtovníctva na PC“, organizuje KtM,
- ✚ 23. – 24. 5. odborný kurz „Postavenie zamestnancov v procese podávania, prešetrovania a vybavovania žiadostí“, organizuje KtM,
- ✚ 21. – 22. 5. Majstrovstvá AOS vo futbale, organizuje ÚTVŠ,
- ✚ 21. – 22. 5. kvalifikačný výcvik pre trénera Jakub, organizuje ÚTVŠ,
- ✚ 24. 5. študentská vedecká konferencia „Students Scientific Conference 2007“, organizuje oddelenie vedy a zahraničných vzťahov, otvorenie 08.00 h, Aula,
- ✚ 28. – 31. 5. konferencia „CMNS 2007“, organizuje katedra strojárstva, otvorenie o 10.00 h, učebňa 4109,
- ✚ 28. 5. – 1. 6. odborný kurz „Projektový manažment“, organizuje KtM.

(vit)

Neprehliadnite...

Pracujete na originálnom výskumnom projekte? Napísali ste inovatívnu doktorandskú prácu? Ukončili ste VŠ štúdium výnimočnou diplomovou prácou? Ak máte chuť, prihláste sa do 7. ročníka súťaže spoločnosti Siemens, ktorá spolu s SRK každoročne udeľuje výnimočným študentom a mladým vedec-kým pracovníkom cenu Werner von Siemens Excellence Award v 3. kategóriách - za najlepšiu výskumnú, doktorandskú a diplomovú prácu. Zapojiť sa môžu denní aj externí študenti, doktorandi a vedeckí pracovníci technických vysokých škôl a fakúlt. Podmienkou však je, aby ich práca bola využitelná v niektorom z odvetví Siemensu. Cena nie je len prestížnym uznaním ich intelektuálnych kvalít, ale predstavuje aj zaujímavú finančnú výhru: 200-tisíc, 120-tisíc a 80-tisíc korún. Uzavierka prihlášok: 31. júla 2007. (www.siemens.sk/award) (vit)

Prečítali sme si...

Vyšiel nový Slovník slovenčiny (po 50 rokoch)

Pred niekoľkými týždňami vyšiel vo Vede, vydavateľstve SAV, prvý zväzok nového Slovníka súčasného slovenského jazyka, ako dielo pracovníkov Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, obsahujúci slová od A po G. Do rúk slovenskej odbornej aj širšej kultúrnej verejnosti sa tak dostáva lexikografické dielo, ktorého potreba sa pociťuje už veľmi dlhý čas. Cieľom Slovníka súčasného slovenského jazyka je predstaviť bohatstvo slovnej zásoby súčasnej slovenčiny ako národného jazyka v širokom, reprezentatívnom výbere. Zámerom autorov je vypracovať reprezentatívny, informačne nasýtený a pre používateľov ústretový slovník, ktorý poskytuje výstižný obraz o slovnej zásobe súčasného slovenského jazyka, vrátane novej, lexikograficky dosiaľ nespracovanej lexiky. Používateľ v ňom nájde na 1 134 stranách rozmanité informácie o 30 293 slovách: výklad významu, gramatickú charakteristiku, normatívne a štylistické hodnotenie,

synonymá a antonymá, príklady použitia slov čerpané z bohatých a autentických jazykových zdrojov a mnoho ďalších užitočných údajov.

V porovnaní s predchádzajúcim slovníkom z päťdesiatych rokov je bohatší o tisíce slov. Rozšíril sa najmä o prevzaté slová z iných jazykov a nové významy starších slov. Jeho príprava trvala desať rokov a po skompletizovaní by mal zachytiť 220 až 240 tisíc slov. Druhý zväzok vyjde asi o dva a pol roka, na všetkých osem zväzkov si však musíme počkať 15 rokov. Diskusie sa podľa autorov nového slovníka viedli najmä okolo prebratých slov z angličtiny a na rozdiel od minulosti sa menej diskutuje o čechizmoch. Nový slovník obsahuje aj viacero vulgarizmov, čo však podľa jazykovedcov nie je dôvod na ich používanie vo verejných prejavoch alebo v médiách. Slovník obsahuje 3 680 frazeologizmov a iných ustálených spojení. Zachytáva základnú terminológiu z viac ako 100 vedných oblastí. Súčasťou slovníka je osobitná príloha obsahujúca názvy obcí a ich častí na Slovensku s príslušnými obyvateľskými menami.

Autori predkladajú Slovník verejnosti v nádeji, že prispeje k lepšiemu poznaniu nášho materinského jazyka, ako aj poskytne používateľom nielen komplexný pohľad na lexikálne bohatstvo slovenčiny, ale aj kvalifikovanú pomoc pri výstavbe kultivovaného jazykového prejavu. (Zdroj: JÚ Ľ. Štúra SAV)

(vit)

Z redakčnej pošty:

V Martine 30. marca 2007

Rektor
AOS M. R. Štefánika
prof. Ing. Ján KURTÝ, PhD.
Liptovský Mikuláš

Vážený pán rektor,

dovoľte mi, aby som Vám poďakoval za ústretovú pomoc pri vykonávaní výcviku inštruktorov – škôľiteľov automatického granátometu AGS – 17 v dobe od 5. marca do 9. marca 2007 Vašimi príslušníkmi z katedry strojárstva a katedry humanitných a sociálnych vied.

Zároveň Vás žiadam, aby ste moje slová vdáky tlmočili všetkým Vaším podriadeným, spolupracovníkom a zamestnancom, ktorí sa aktívne podieľali pri zabezpečovaní spomínanej aktivity.

S pozdravom

podplukovník Ing. Ján MAREK
vážiteľ

Odbornej výcvikovej školy pozemného vojska Martin

Kurz plavca záchranára

V dňoch 26. - 30. marca 2007 sa uskutočnil v AOS kurz plavca záchranára. Pod odborným vedením inštruktorov a lektorov Ústavu telesnej výchovy a športu (Mgr. Jána Pápaya, PhD., PaedDr. Karla Vrbku, PhD., Mgr. Mareka Marcinčina) sa kurzu zúčastnilo 11 vojenských profesionálov OS SR.

Cieľom kurzu plavca záchranára bolo pripraviť vojenských profesionálov teoreticky a prakticky pre kvalifikovanú individuálnu prácu vodného záchranára v plaveckých bazénoch a zariadeniach pre potreby OS SR. Absolvent kurzu je schopný samostatne zasahovať s cieľom zabrániť následkom možných úrazov, zabrániť utopeniu pri výcviku v ozbrojených silách a pri rekreačnej a športovej aktivite obyvateľov. Absolvent získal v kurze nové poznatky zamerané na špeciálne a praktické záchranárske zručnosti potrebné pre výkon aktívnej záchrany topiaceho sa.

V priebehu piatich dní strávili účastníci kurzu 6 hodín denne vo vode a 4 hodiny teoretickej a praktickej prípravy pri zvyšovaní svojej plaveckej výkonnosti a nácviku

záchranárskych zručností, ako napr. skoky do neznámej vody, dopomoc unavenému plavcovi, transport utopeného, ovládanie záchranárskych pomôcok a pod. V teoretických hodinách výučby sa venovali rôznym vedomostiam z teórie vodnej záchrany, manažmentu záchranných akcií súčasťou bola aj výučba zdravotníckej prípravy a poskytovania predlekárskej prvej pomoci.

Rôzny stupeň plaveckej pripravenosti uchádzačov mal za následok, že nie všetci, ktorí sa do kurzu prihlásili aj získali oprávnenie vykonávať činnosť plavčíka záchranára. Päť záujemcov neuspelo už pri vstupných výkonnostných testoch a ďalší traja nesplnili priebežné

a záverečné testovanie z plaveckej výkonnosti a zvládnutia záchranárskych zručností. Jednotlivci, ktorí splnili požadované kritériá si na záver s hrdým pocitom prevzali od organizátorov kurzu „Osvedčenie“ o jeho absolvovaní a preukaz plavca záchranára.

Text, foto: **Dušan LITVA**

Športový deň rektora AOS

10 streleckých adeptiek) a mala aj nečakane kvalitné výkony, keď až 25 strelcov dosiahlo nad 90 bodov zo 100 možných! V kategórii mužov zvíťazil **slob. Lukáš Bortník 97 bodov**. 2. miesto voj. Peter Humaj 96 bodov, 3. miesto voj. Peter Jandura 96 bodov. V kategórii žien zvíťazila **voj. Jana Vladárová nástrelom 98 bodov**, 2. miesto slob. Katarína Ondrušová 93 bodov, 3. miesto voj. Radka Lorenčíková 91 bodov. Víťazi prevzali od hlavného rozhodcu Mgr. Dušana Litvu PhD., diplomy a vecné ceny.

Foto a text: **Dušan LITVA**

Dňa 28. marca 2007 si pamätný deň narodenia Jana Amosa Komenského v AOS pripomenuli študenti a učitelia aj formou aktívneho pohybu na Športovom dni rektora.

Učitelia Ústavu telesnej výchovy a športu AOS pripravili pre študentov a zamestnancov súťaže pre úroveň rekreačnú (turistické pochody) regeneračnú plávanie, stolný tenis, cvičenie Teibo, a súťažnú v športoch: volejbal, halový futbal, športová streľba, silný muž. Športový deň otvoril prorektor AOS pre vojenské veci plk. Ing Peter Fianta.

Volejbalového turnaja sa zúčastnilo 6 zmiešaných družstiev. Víťazom sa stalo družstvo Špičky vedené slob. Michalom Halasom 2. miesto družstvo Šarkani, 3. miesto družstvo ZVAKO. Organizátor súťaže Mgr. Jozef Komora odovzdal víťazom diplom a vecné ceny.

Futbalového turnaja sa zúčastnilo 6 družstiev. Po tuhých bojoch sa stalo víťazom družstvo Sniperi vedené slob. Martinom Stankom, na 2. mieste skončilo družstvo Tarantuly, na 3. mieste družstvo Prisoners. Organizátor súťaže Mgr. Ján Chovan.

Silný muž, súťaž pre najzdatnejších pri vyhlásených netradičných disciplínach (zhyby na hrazde, prednožovanie vo zvise na doskočnej

hrazde a skoky snožné) pritiahla viac fanúšikov ako súťažiach. Napokon sa poradie vykryštalo nasledovne: 1. miesto slob. Tomáš Bibík, 2. miesto voj. Tomáš Marcinko, 3. miesto voj. Martin Haviar. Organizátor súťaže Mgr. Luboš Letovanec.

Streľba zo vzduchovej pušky (3 nástrelné plus 10 rán súťažných na 10 m v polohe ležmo) pritiahla tento raz ozaj veľa záujemcov (muži 36 strelcov, ženy

Organizátori športového dňa – učitelia ÚTVŠ, v hornom rade tretí zprava prorektor pre vojenské veci plk. Ing. Peter Fianta

Na tulených pásoch

„Vaše športové odvetvie je vskutku veľmi ťažké a náročné ako na fyzické, tak aj psychické sily. Ale aj napriek tomu sa zdá, že skialpinizmus ako šport zažíva v súčasnosti veľmi búrlivé obdobie svojho rozvoja,“ prihovárал sa účastníkom Stredoeurópskeho aj Slovenského pohára, súčasne Majstrovstiev Slovenska, ale aj druhého ročníka majstrovstiev ozbrojených síl - Army Sky Trab a Fun Cup v skialpinizme 2007 minister obrany František Kašický, pod ktorého záštitou sa toto podujatie v zimnom stredisku Jasná - Záhradky 7. apríla uskutočnilo. Podujatie zorganizovala Slovenská skialpinistická asociácia, ktorej prezidentkou je poručička MUDr. Katarína Belicová v spolupráci s Ústavom telesnej výchovy a športu Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši.

„Podstata skialpinizmu – pohybu v horách aj v tých najťažších podmienkach sa v mnohom podobá výcviku profesionálnych vojakov predurčených na plnenie

špeciálnych úloh“ pokračoval a priravňoval minister. „Nadľudská vytrvalosť, extrémne nasadenie fyzických a psychických síl, ale aj túžba a viera v úspešné zavŕšenie poslania, či už v pretekoch alebo pri plnení bojových úloh, sú vo svojej podstate takmer rovnaké pre profesionálnych vojakov i skialpinistov.“

Nečakane rekordných vyše 150 pretekárov počas zdoľavania náročnej trate, zo štartu v Jasnej – Záhradky na 2024 metrov vysoký Chopok, muselo prekonať prevýšenie takmer tisíc metrov a s voľným - nameraným úsekom dokonca

vyše 1300 metrov. Potom už nasledoval len strmý zjazd. Absolútnym víťazom vertikálneho preteku sa stal Martin Bajčičák z ŠKP Štrbské Pleso. Medzi ženami kraľovala Púchovčanka Lenka Lackovičová.

Druhého ročníka majstrovstiev ozbrojených síl - Army Sky Trab 2007 sa už tradične zúčastnili profesionálni vojaci z útvarov v Žiline, Martine, Ružomberku a Liptovskom Mikuláši, ale aj z leteckej základne Kuchyňa, z rožňavského práporu chemickej ochrany a z Prešova. Súťažili aj príslušníci Armády Českej republiky. Zvíťazil poručík Miroslav Mikuštiak z martinského práporu opráv techniky. Zo žien bola, rovnako ako v prvom ročníku, najlepšou pretekárkou súčasne aj riaditeľka pretekov poručička MUDr. Katarína Belicová. Tá dokonca presvedčila ministra obrany Františka Kašického, že nad pretekmi držal nielen formálnu záštitu, osobne ich spoločne s rektorom AOS odštartoval a

už tradične ocenil víťazov, ale spolu s vedúcim Ústavu telesnej výchovy a športu AOS Jánom Pápayom si „pôžitky“ skialpinizmu na lyžiach s tulenými pásmi na trati sám vyskúšal a „vychutnal“.

„Ústav zastrešuje po odbornej a metodologickej stránke oblasť špeciálnej telesnej prípravy a je garantom výcviku vo vojensko-praktickom lezení, ktorého súčasťou je aj využitie rôznych spôsobov presunu vo vysokohorskom prostredí,“ vysvetľuje angažovanosť školy pri organizácii majstrovstiev Ján Pápay. „Schopnosť pohybovať sa a aktívne pôsobiť v zimnom teréne je obsahom výučby špeciálnej telesnej prípravy študentov – budúcich profesionálnych vojakov, ako jeden z predpokladov ich profesionálnej spôsobilosti. Jednou z foriem výcviku je tiež použitie skialpinistickej výstroje pri pohybe v náročnom zimnom teréne. Okrem konfrontácie v športovom záporení dáva pretek možnosť spolupráce v teoretickej a metodologickej rovine, možnosť získavania najnovších poznatkov teórie tréningu a uplatňovania praktických skúseností špičkových predstaviteľov tohto športového odvetvia.“

V popoludňajších hodinách sa na štarte objavili aj súťažiaci preteku trojíc (slabozraký pretekár – navádzač - skialpinista) na krátku vzdialenosť v rámci projektu Paraolympijského výboru "športovci športovcom". Projekt si kladie za cieľ prezentovať šport a zvyhodnených pretekárov širokej verejnosti.

„Nájsť si svoj vrchol síl, či hranicu možností, a vnútorné uspokojenie má svoj hlboký zmysel a význam. Bez ohľadu na výsledok! Nielen víťazi, ale aj tí z poľa porazených napokon niečo získajú. Morálnu silu a túžbu byť lepším. A to nie je naozaj málo,“ tak na záver minister zhodnotil a ocenil náročnosť tohto športu a vôľu, nadšenie a vytrvalosť tých, čo majú odvahu sa mu celým srdcom venovať.

Text: Soňa JAROŠOVÁ
Foto: Vladimír PAULÍK,
Ján CHOVAN

Chceš sa zapojiť?

Do čoho?

...do súťaže pre študentov - Fotochat

www.fotochat.sk
FOTOCCHAT
...alebo povedz to Fotkou

1. ODFOT situáciu zo svojho života
2. VYMYSLI super komentár
3. VLOŽ NA www.fotochat.sk
4. A VYHRAJ! super ceny

Hlasovať môžeš
ZDARMA alebo
PLATENÝM HLASOM
30 SK/1 OZNAČENÁ FOTKA
Peniažky pôjdu na dobrú vec.
Všetko, čo potrebuješ vedieť, nájdeš
na www.fotochat.sk

ZAPOJ SA A VYHRAJ
SUPER CENY!

Svojou účasťou v súťaži podporíte VEREJNÚ ZBIERKU NADÁCIE INTENDA č. SVS-203-2007/03515 povolenú Ministerstvom vnútra SR, ktorej výťažok bude použitý na ďalší ROZVOJ NÍZKOPRAHOVÝCH PROGRAMOV pre deti a mládež. Číslo účtu zbierky je 2625029507/1100.

Projekt FotoChat realizuje Nadácia Intenda.
Projekt podporujú partneri:

Akademik

Spravodajca Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika. Vydáva AOS. Vychádza 10x ročne.

Tlač: REPROservis, s.r.o., Liptovský Mikuláš.

Šéfredaktor: Ing. Peter Fianta, fianta@aoslm.sk. Výkonný redaktor: PhDr. Jana Vitovská, vitovska@aoslm.sk.

Redakcia: Mgr. Soňa Jarošová, jarosova@aoslm.sk, Mgr. Dušan Litva, PhD., litva@aoslm.sk.

Zostavila, grafická a jazyková úprava: PhDr. Jana Vitovská.

Adresa: AOS, Demänová 393, Liptovský Mikuláš. Website: www.aoslm.sk. Nepredajné. Registračné číslo: 3340/2005. Ročník III.